

3 min. popoldne) dostavljajo adresatom. Rečene nepri-
ličnosti prihajajo največ od tod, ker je premalo pismo-
noscev, a prevelik okoliš adresatov, katerim se morajo
vsak dan dostavljati pisma.

Poštni urad za pisma ima danes 10 pismonoscev.
Ti pismonosci dostavljajo trikrat na dan pisma po vsem
mestu in njega predmestjih. Pri prvem dostavljanju ob
8. uri zjutraj raznesti je treba dokaj pisem in poštних
nakaznic na vse strani in pismonosci se morajo kaj po-
truditi, da spet o pravem času pridejo v urad, da se
lotijo drugega dostavljanja ob 11. uri dopoldne (naglič
iz Trsta). To drugo dostavljanje vzame takisto dosti
časa in ker pismonosci vendar morajo imeti nekaj od-
mora in ker morajo opoldne iti k obedu, ni jim mogoče
tako hitro prihajati v urad, da bi mogli takoj, ko pride
dunajski poštni vlak, raznesti ves material, ki dojde ž
njim. Iz tega uzroka raznašajo zajedno pismo dunaj-
skega in tržaškega poštnega vlaka.

Ker je torej nemogoče povrniti se pravočasno v
urad, da bi prejeli in raznašali pisma od gorenjskega
vlaka in lukoviške pošte, zato izostane dostavljanje teh
pisem isti dan.

Ako bi poštni urad imel primerno mnogo pismo-
noscev potem bi se utegnilo odpomoči na ta način, da
bi pismonosci dostavljali pisma v dveh skupinah, jedna
skupina vsa pisma od dopoldne, druga pa od poludne.

Dokler pa ni dovoljnega osobja, ne da se nič storiti,
in jaz bi vendar rad poskusil vsaj nekoliko odpomoči,
in sicer tako, da bi se pisma z Dunaja in iz Trsta do-
stavljala ločeno koj po prihodu poštних vlakov in da bi
se z dostavljanjem pošte iz Trsta spojilo tudi dostav-
ljanje materiala z Gorenjskega in iz Lukovice.

Ta načrt dal bi se izvesti, ako bi se dostavljanje
materiala od tržaškega nagliča moglo opustiti in ako bi
se ta material mogel skupno s pismi od dunajskega
vlaka raznašati. Potem bi pismonosci zjutraj, kakor
doslej, urejevali material, o 1/2. uri moral bi jeden od-
delek pismonoscev prevzeti dostavljanje pisem, doha-
jajočih s prvim nagličem iz Trsta in s prvim poštним
vlakom z Dunaja, drugi oddelek pa bi moral dostavljati
okolo 5. ure popoldne pisma, ki dohajajo s poštним
vlakom iz Trsta, z Gorenjskega in s pošto iz Lukovice.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

„Kralj Češke.“

Imenovanje grofa Thun-a za cesarskega namest-
nika na Češkem kaže se bolj in bolj v svoji veliki po-
menljivosti, kolikor bolj se razboleva ta udarec na
nemško opozicijo v njenem mesu. Akoprav nemški plemič
po rodu, spada novi češki cesarjev namestnik v vrsto
onih politikov, kateri prav zastopajo in izražajo namene

sedanje vlade glede poravnave med narodnostima na
Češkem. — V slogi je moč, „z združenimi močmi“, to
je geslo cesarjevo in to je tudi namen sedaj že nad
desetletne politike Taaffe-jeve v Avstriji sploh in izre-
koma glede Češke. To politiko odločno in dosledno pod-
pira tudi večina zastopnikov češkega naroda pod vod-
stvom Riegerjevim, enako v državnem, kakor v deželnem
zboru.

Da je temu tako, pričajo ravno sedaj zopet tekoče
razprave med knezom Jurjem Lobkovicom in pa knezom
Aleksandrom Schönburg-om zaradi vstopa nemške manjine
v deželni zbor.

Nihče sicer ne dvomi, da tudi te poskušnje čeških
zastopnikov ostanejo brezvspešne, ker je gotovo, da se
razbijejo nad nespravljalnostjo nemških zastopnikov,
vendar pa služijo tudi te poskušnje v to, da ves nepri-
stranski svet zopet sprevidi, kedo je tega kriv, da na-
rodi avstrijski ne pridejo do zaželjenega miru in sprave.

Kralj češki bival je nekaj dni na zemlji Češki,
osebno priporočal je pri vsaki priliki zadnjih dni vsem
zopet spravljalnost in miroljubnost, ker oba naroda sta
njegovemu narodu pri srcu enako blizo, na češki zemlji
zaprisegel je novoimenovanega svojega namestnika za
Češko, vse to seveda, je bilo nemški opoziciji povoda
dosti, z vsemi silami in z sredstvi zaveznikov svojih doma
in zunaj domovine, napadati to, kar se je takoj raz-
glasilo kot program novega namestnika: kronanja
cesarja za kralja Češke.

Z novega raznetil se je ogenj v sovražnem taboru,
ko je pred malo dnevi poslanec dr. Zucker v volilnem
shodu in v navzočnosti dr. Rieger-ja razpravljal predmet
kronanja, gotovo ne toliko iz dejansko praktičnih vzrokov,
kakor zato, da bi mladočehi staročehom ne mogli oči-
tati malomarnosti nasproti državnopravnemu stališču.

Ta govor pri volilnem shodu pa je bil za češko-
nemške in pa nemško-liberalne liste sploh povod k ve-
likanskemu kriku. Prav tako začeli so tuliti zavezni
listi na ogrskim in nemškim. Svojeat levičarskih pri-
vržencev, ki tako sistematično skrbi za narodni razdor
v Avstriji, za razdor, ki požerava najboljše moči države
in jo tako stalno slabi, ti ljudje skušajo zopet kazati se
v svitlobi rešiteljev edinosti države, s tem, da risajo
„kronanje kralja češkega“ v najgroznejših, državi po-
gubnih barvah.

V tistem hipu pa, ko se šemijo s takim domo-
ljudstvom, kličejo na pomoč enostranske pajdaše svoje,
ne sramujoč se dopustiti, da se v notranje domače za-
deve sme utikati nepoklican ptujec.

Najsmešneje pa se podaja tako trobenje ogrskim
sorodnim listom, listom, ki pri vsaki priliki prisego
kraljevo ko se mu je na glavo postavila krona ogrska
proglasajo za najtrdnjšo podlago ogrskega državnega
prava. Ravno teh listov pa ni sram v tistem dušku do-
kazovati pogubnost „kronanja kralja Češke“.

In to delajo oni veliki ogrski politiki v trenutku,
ko je škandalozna kazensko-sodniška obravnava neu-

smiljeno razkrila ostudno gnjilobo tamošnje politične uprave. Klub levičarjev po pomoči pri vsih zaveznikih zoper grofa Taaffe-ja, je najboljši dokaz velikega pomena novoimenovanega c. kr. namestnika za Češko.

Naši dopisi.

Škofja Loka, 12./9 († *Kramar Jožef, jub. nadučitelj in imejitelj zlatega križica za zasluge*), ki je 10. dan t. m. v redki starosti 91 let tukaj zatisnil za vselej utrujene svoje telesne oči, ter preselil se v srečno domovino onkraj groba, je bil danes popoldan ob 3. uri častitljivo položen k večnemu počitku na mirodvoru v Stari Loki. Rajni bil je starosta ne le učiteljev Kranjsko-Loško-Terziškega okraja, ampak vse obširne naše Kranjske domovine. Rodil se je 26. dan aprila 1799 v Kranjskej gori, bil po skončani preparandiji en čas praktikant pri ondotnemu sodnijskemu uradu, z dekretom 6. rožnika 1821. pak nastavljen kot učitelj I. razreda v Škofji Loki. V dan 12. avgusta istega leta napravil je konzistorialno preskušnjo, in ostal skoz 19 let v ravno omenjenej službi. L. 1840 postal je na ravno tej šoli učenik III., poznej pa po novi uravnavi IV. razreda z naslovom „nadučitelj“. (Med tem časom bil je ena leta tudi organist v mestni farni cerkvi). Kot učitelj bil je jako spreten in temeljit; učenci, ki so prihajali iz njegove šole, so glede ukov povsod lahko shajali; zlasti v gimnaziji so na podlagi slovnice prav dobro napredovali v latinščini, in je bila Loška šola zarad tega na prav dobrem glasu. Za to je tudi rajni dobil od šolskih oblastnij v teku časa mnogo pohvalnih dekretov. L. 1870 pa je bil v dan 31. maja celo odlikovan od Njegov. c. kr. apost. Veličanstva cesarja Franc Jožefa z zlatim križicom za zasluge.

Meseca oktobra 1875, toraj po 54 službenih letih na enej in istej šoli bil je umirovljen. Naravno je, la če človek marljivo, z vnemo in veseljem opravlja kaki posel skoz toliko let, mu on prejde tako rekoč v kri in mozeg, in da se ne loči rad od svojega priljubljenega mu opravila.

Tudi rajni bi bil ostal rad še kako leto v djanjski službi, pa — — kadar se človek, zlasti učitelj postara, skoraj da mu edino le kaže: ali umreti, ali pa spraviti se v kraj! Pokojniku sojena je bila enaka osoda. Ker je bil po duhu in telesu še čverst, dolgočasil se je zlasti prva leta po umirovljenji prav zelo, in ga je zarad tega marsikedo pomiloval. Z prejšnjimi součitelji je še vedno rad občeval in zlasti v dan konferenc prihajal rad v njihovo družbo. Poznej postal je bolj apatičen; od enega leta sem pa mu je bil opešal vid in sluh, tako da mu je bila poslednjič že skoraj privošiti ločitev iz zemskih težav. K pogrebu snidilo se je bilo 16 gg. učiteljev iz domačega šol. okraja, 3

pa iz Ljubljane; kakor tudi obilna množica odličnega občinstva domačega in iz okolice. Pred domačo hišo zapeli so krepki glasovi gg. učiteljev ginljivo žalostinko: „Usliši nas Gospod“; 4 čč. gg. duhovniki in 4 čč. gg. redovniki kapucini vodili so spreved, pred kersto nesel se je poleg vencov tudi na blazini red rajnega. Ob grobu ozerli smo se v duhu na neštevilno množico učencev rajnega gosp. staroste, ki se odlikujejo v raznih stanovih človeške družbe; — mislimo, da vsak med njih, ko bi bil navzoč, gledal bi bil z nami vred otožno na grob, ki je sprejemal v svoje tamno krilo telesne ostanke njihovega nekdanjega skerbliivega gosp. učitelja. Ginljivo — mila pesem: „Nad zvezdami“, izvrstno peta od gg. učiteljev, skončala je pogrebno opravilo. K sklepu pa rečemo: Na svidenje onkraj groba, dragi gosp. sobrat! —k.

Iz Železnikov, 7 sept. (*Javna zahvala.*) Tukajšnji rojak, blagorodni gosp. Ant. Taler, umirovljeni c. kr. voj. uradnik in posestnik v Št. Ilu nad Mariborom je podaril tukajšnji šoli 16 zvezkov lepih molitevni knjižic, z katerimi so bili danes kot sklepni dan šol. leta 1888/9. obdarovani naši odlični šolarji in šolarice. Izrečena naj bo z tem milosrčnemu gosp. dobrotniku, najtoplejša zahvala; Bog naj mu bo zato plačevalec!

Josip Levičnik,
učitelj in načelnik kraj. šol. sveta.

Iz Ljubljane — Vprašanje osuševanja ljubljanskega močvirja, storilo je zopet korak naprej. Minuli ponedeljek zbrali so se vsled vabila deželnega odbora zastopniki vsih interesentov v posvetovanje, kako naj bi se razdelili stroški osuševanja. Navzoči so bili kot zastopniki c. kr. vlade gg. deželne vlade svetovalec Dralka, inženir Eipert in okrajni glavar ljubljanske okolice Mahkot; močvirski odbor zastopala sta členu njegova Peruci in Remškar, ljubljansko mesto podžupan V. Petričič in odbornik Gogala, deželni odbor pa deželni glavar dr. Poklukar, odbornik Oton Detela in kot tehnični izvedenec, deželni inženir Hrasky.

Razprava, ki je trajala dve in pol uri, pokazala je v konečnem sklepanji soglasje glede nujnosti vprašanja in pa načeloma tudi glede konkurence po predloženem nasvetu, tako da je sedaj omogočeno daljno postopanje katero pripelje ako moč, že v tem zasedanji deželnega zbora, k sklepu zakona, kateri določuje s pridržkom, da država pripomore k pokritji stroškov s primernim odločenem delom, doneske interesentov v deželi; — temu sledeči državni zakon pa, katerega bi bilo treba skleniti v teku zime, — donesek države. Nujnost osuševalnih del poojstrile so posebno še letos že povodnji, ki, so zopet uničile večino poljskih pridelkov na močvirji v vrednosti blizo 200.000 gld. Bog daj, da bi bili močvirci rešeni kmalu že tako neznošno občutljivih redno